

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120205456
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120205456.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v spore žalobcu: Sociálna poisťovňa, pobočka Prešov, so sídlom Masarykova 1, 080 01 Prešov proti žalovanému: J. E. Y., L. XX.XX.XXXX, J. T. X, XXX XX G., o zaplatenie 17.135,80 Eur s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

- I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 17.135,80 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Nárok na náhradu trov konania strán sporu n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 13.05.2020 žiadal zaviazať žalovaného na zaplatenie 17.135,80 Eur titulom nároku na náhradu škody, ktorá mu vznikla výplatou dávok v dôsledku zavineného protiprávneho konania žalovaného.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, oboznámením rozsudku Okresného súdu Prešov 1T/100/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 5To/29/2018, potvrdeniami o výške vyplatených dávok a výzvami na náhradu škody zistil tento skutkový stav:

4. Žalovaný dňa 01.03.2014 v čase okolo 02.50 hod. v Prešove na Námestí mieru č. 1, na terase herne s barom, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť veľkým Balhome s.r.o., so sídlom Prešov v stave strednej ťažkej až ťažkej opitosti a po predchádzajúcom verbálnom a fyzickom v konflikte s G. C. zo vzdialenosti 30 - 120 cm na tohto z legálne držanej zbrane značky GLOCK 22, Gen 4, v.č. SSR599 vystrelil, na čo G. C. chrbtom padol na podlahu terasy, čím mu takto svojím konaním spôsobil strelné poranenie, a to priestrel krku a hrudníka s poranením pažeráka, priedušnice, 7. krčného stavca, 1. hrudníkového stavca s poranením miechy s bezprostredným ohrozením života a ochrnutím dolných končatín so stratou citlivosti v rozsahu od 3. hrudníkového stavca smerom k nohám, teda inému úmyselne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, čím spáchal zločin ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 13.09.2016 pod sp. zn. 1T/100/2014 uložil trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a trest prepadnutia veci strelnej zbrane.

5. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 13.09.2018 pod sp. zn. 5To/29/2018 s dátumom právoplatnosti 13.09.2018 zrušil rozsudok Okresného súdu Prešov vo výroku, ktorým bol žalovaný uznaný vinným zo zločinu ublíženia na zdraví podľa § 150 ods. 1 Trestného zákona, vo výroku o treste a o náhrade škody. Za vyššie uvedený skutok Krajský súd v Prešove uznal vinu žalovaného zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu uložil trest odňatia slobody

vo výmere siedmich rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym strážením, trest prepadenia veci strelnej zbrane a uložil povinnosť poškodenému nahradiť škodu vo výške 28.328 Eur a Union zdravotná poisťovňa a.s. škodu vo výške 10.942,48 Eur.

6. Z predložených rozpisov vyplatených dávok Sociálnej poisťovni vyplýva, že za obdobie od 01.03.2014 do 31.03.2016 bol poškodenému G. C. vyplatený invalidný dôchodok v celkovej výške 5.881,60 Eur, od 01.04.2016 do 31.12.2017 vo výške 5.095,80 Eur a od 01.01.2018 do 31.12.2019 vo výške 6.158,40 Eur.

7. Žalovanému bola dňa 11.01.2018 do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Prešove zaslaná výzva na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu vo výške 5.881,60 Eur, ktorá vznikla žalobcovi výplatom dôchodkových dávok za obdobie od 01.03.2014 do 31.03.2016. Žalovaný výzvu prevzal dňa 16.01.2018. Následne bola do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Prešove dňa 14.01.2020 zaslaná výzva na uznanie a dobrovoľné splnenie povinnosti nahradiť škodu, ktorá vznikla žalobcovi výplatom dôchodkových dávok v celkovej výške 17.135,80 Eur, za obdobie od 01.03.2014 do 31.12.2019, ktorá sa žalobcovi vrátila s poznámkou, že adresát je neznámy, nakoľko bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Totožnú výzvu žalobca zaslal žalovanému dňa 22.01.2020 na adresu trvalého pobytu, pričom sa uvedená zásielka vrátila späť ako neprevzatá v odbernej lehote. Následne žalovanému pred podaním žaloby dňa 24.02.2020 zaslal upozornenie, ktoré sa opätovne vrátilo žalobcovi späť s poznámkou ako neprevzaté v odbernej lehote.

8. Podľa § 420 Občianskeho zákonníka,

(1) Každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

(2) Škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

(3) Zodpovednosť sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

9. Podľa § 238 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z.,

(1) Tento zákon vymedzuje sociálne poistenie, upravuje rozsah sociálneho poistenia, právne vzťahy pri vykonávaní sociálneho poistenia, organizáciu sociálneho poistenia, financovanie sociálneho poistenia, dozor štátu nad vykonávaním sociálneho poistenia, konanie vo veciach sociálneho poistenia a konanie vo veciach vymáhania pohľadávok.

(2) Tento zákon upravuje aj výkon starobného dôchodkového sporenia v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom.1) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

(3) Tento zákon sa nevzťahuje na príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Národného bezpečnostného úradu, Zboru väzenskej a justičnej stráže, Hasičského a záchranného zboru, Horskej záchrannej služby, ozbrojených príslušníkov finančnej správy1a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> (ďalej len „policajti“), profesionálnych vojakov ozbrojených síl,1b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> vojakov mimoriadnej služby1c) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> (ďalej len „profesionálny vojak“), ktorých sociálne zabezpečenie je upravené osobitným predpisom,2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 238 ods. 2 zák. č. 461/2003 Z.z., sociálne poistenie podľa tohto zákona je

a) nemocenské poistenie ako poistenie pre prípad straty alebo zníženia príjmu zo zárobkovej činnosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku dočasnej pracovnej neschopnosti, tehotenstva a materstva,

b) dôchodkové poistenie, a to

1. starobné poistenie ako poistenie na zabezpečenie príjmu v starobe a pre prípad úmrtia,

2. invalidné poistenie ako poistenie pre prípad poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v dôsledku dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistenca a pre prípad úmrtia,

c) úrazové poistenie ako poistenie pre prípad poškodenia zdravia alebo úmrtia v dôsledku pracovného úrazu, služobného úrazu (ďalej len „pracovný úraz“) a choroby z povolania,

d) garančné poistenie ako poistenie pre prípad platobnej neschopnosti zamestnávateľa na uspokojovanie nárokov zamestnanca, na úhradu odmeny a výdavkov predbežného správcu podľa osobitného predpisu2a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a na úhradu povinných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie (ďalej len „príspevky na starobné dôchodkové sporenie“) nezaplatených zamestnávateľom do základného fondu príspevkov na starobné dôchodkové sporenie,

e) poistenie v nezamestnanosti ako poistenie pre prípad straty príjmu z činnosti zamestnanca v dôsledku nezamestnanosti a na zabezpečenie príjmu v dôsledku nezamestnanosti.

11. Podľa § 238 ods. 6 zák. č. 461/2003 Z.z.,

(1) Poistenec podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá je nemocensky poistená, dôchodkovo poistená alebo poistená v nezamestnanosti podľa tohto zákona.

(2) Poistenec podľa tohto zákona je na účely dôchodkového poistenia aj fyzická osoba, ktorá získala obdobie dôchodkového poistenia podľa § 60 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>, 4 a 5 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>.

(3) Poistencom patria práva pri výkone sociálneho poistenia rovnako v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania v sociálnom zabezpečení ustanovenou osobitným zákonom.23a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

(4) Poistenec, ktorý sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného zákona.23a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

12. Podľa § 238 ods. 7 zák. č. 461/2003 Z.z.,

(1) Zamestnávateľ podľa tohto zákona je

a) fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt, povolenie na prechodný pobyt24) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> alebo povolenie na trvalý pobyt,25) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

b) právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a jej sídlo alebo sídlo jej organizačnej zložky je na území Slovenskej republiky,

c) pre fyzickú osobu vykonávajúcu zárobkovú činnosť podľa § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

1. fyzická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a má bydlisko v inom členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore ako Slovenská republika alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky, alebo

2. právnická osoba, ktorá je povinná poskytovať zamestnancovi príjem uvedený v § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a má sídlo alebo sídlo organizačnej zložky v členskom štáte Európskej únie alebo v štáte, ktorý je zmluvnou stranou dohody o Európskom hospodárskom priestore, alebo na území Švajčiarskej konfederácie alebo v štáte, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú medzinárodnú zmluvu, ktorá má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky.

(2) Ak zamestnávateľom nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1, funkciu zamestnávateľa plní platiteľ príjmu zo závislej činnosti podľa osobitného predpisu.25a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

(3) Zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 z právneho vzťahu s fyzickou osobou na základe dohody určenej podľa § 227a <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>, ak mesačný príjem alebo priemerný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a ods. 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> z tejto dohody nepresiahne sumu podľa § 4 ods. 5 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>.

(4) Zamestnávateľ na účely nemocenského poistenia a poistenia v nezamestnanosti nie je fyzická osoba alebo právnická osoba podľa odseku 1 v právnom vzťahu s

a) fyzickou osobou na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, ktorý jej zakladá právo na nepravidelný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101> a odsekov 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>,

b) fyzickou osobou na základe dohody o brigádnickej práci študentov, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a odsekov 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>,

c) fyzickou osobou na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti, ktorý jej zakladá právo na pravidelný mesačný príjem podľa § 3 ods. 1 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a odsekov 2 a 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>, ak je poberateľom

1. starobného dôchodku,

2. predčasného starobného dôchodku,

3. invalidného dôchodku,

4. výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>> a dovŕšila dôchodkový vek,

5. invalidného výsluhového dôchodku podľa osobitného predpisu.2) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/461/20210101>>

13. Predmetnou žalobou sa žalobca domáha voči žalovanému náhrady škody, ktorá mu vznikla výplatou dávok nemocenského poistenia v dôsledku jeho zavineného protiprávneho konania.

14. Základnými predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú porušenie právnej povinnosti, existencia škody, príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a škodou a zavinenie.

15. Pod porušením právnej povinnosti treba rozumieť existenciu takého úkonu, ktorý je v rozpore s objektívnym právom. K porušeniu právnej povinnosti môže dôjsť buď protiprávnym konaním alebo opomenutím toho, čo malo byť v súlade s právom vykonané. Uskutočnený úkon je protiprávny iba vtedy, ak v súvislosti s ním došlo k porušeniu právnej povinnosti, ktorá vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a iných noriem, ktoré mal škodca zachovávať, zo zmlúv alebo iných právnych úkonov, prípadne z porušenia prevenčnej povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

16. Pod pojmom škody treba rozumieť ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a ktorá je objektívne vyjadriteľná peniazmi ako všeobecným ekvivalentom. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetkového stavu poškodeného. Príčinná súvislosť ako jedna zo zákonných požiadaviek vzniku zodpovednosti za škodu znamená, že medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou musí byť vzťah príčiny a následku.

17. Na rozdiel od predchádzajúcich 3 zákonných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, ktoré majú objektívny charakter, zavinenie má charakter subjektívny, pretože znamená psychický vzťah škodcu k protiprávnemu úkonu a ku škode.

18. Vykonaným dokazovaním bolo nepochybne preukázané, že žalovaný sa dopustil protiprávneho konania voči poškodenému G. C. tým, že dňa 01.03.2014 pod vplyvom alkoholu a po predchádzajúcom verbálnom a fyzickom konflikte s poškodeným vystrelil na poškodeného z legálne držanej zbrane, čím mu spôsobil vážne zranenia s následným vznikom invalidity. Okresný súd v Prešove zo dňa 13.09.2016 pod sp. zn. 1T/100/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 13.09.2018 pod sp. zn. 5To/29/2018 s dátumom právoplatnosti dňa 13.09.2018, za uvedený skutok uznal žalovaného vinným zo spáchania zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona, teda že inému úmyselne spôsobil ťažkú ujmu na zdraví, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

19. Na základe uvedeného, tak žalobcovi v zmysle ust. § 238 Zákona o sociálnom poistení, vznikol voči žalovanému nárok na náhradu škody výplatou dávok dôchodkového poistenia poškodenému za obdobie od 01.03.2014 do 31.12.2019 v celkovej výške 17.135,80 Eur, preto súd žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

20. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznal. Úspešnému žalobcovi trovy konania nevznikli a žalovaný bol v konaní neúspešný.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).